

Corporate Governance - de rol van de accountant

Corporate Governance Seminar Allen & Overy

Okura Hotel, Amsterdam

26 augustus 2003

Jaap van Manen

jaap.van.manen@nl.pwc.com

Agenda

- **Corporate Governance**
- Uitspraken van commissarissen
- Tabaksblat: de externe accountant
- Tabaksblat: de interne accountant

Corporate governance (1)

- De toon aan de top
- Checks and balances
- Beloningen aan de top
- Onafhankelijke en deskundige commissarissen

Hebzucht zonder gêne maakt toezicht en controle onmogelijk

Corporate governance (2)

Commissarissen

Kwaliteit informatie

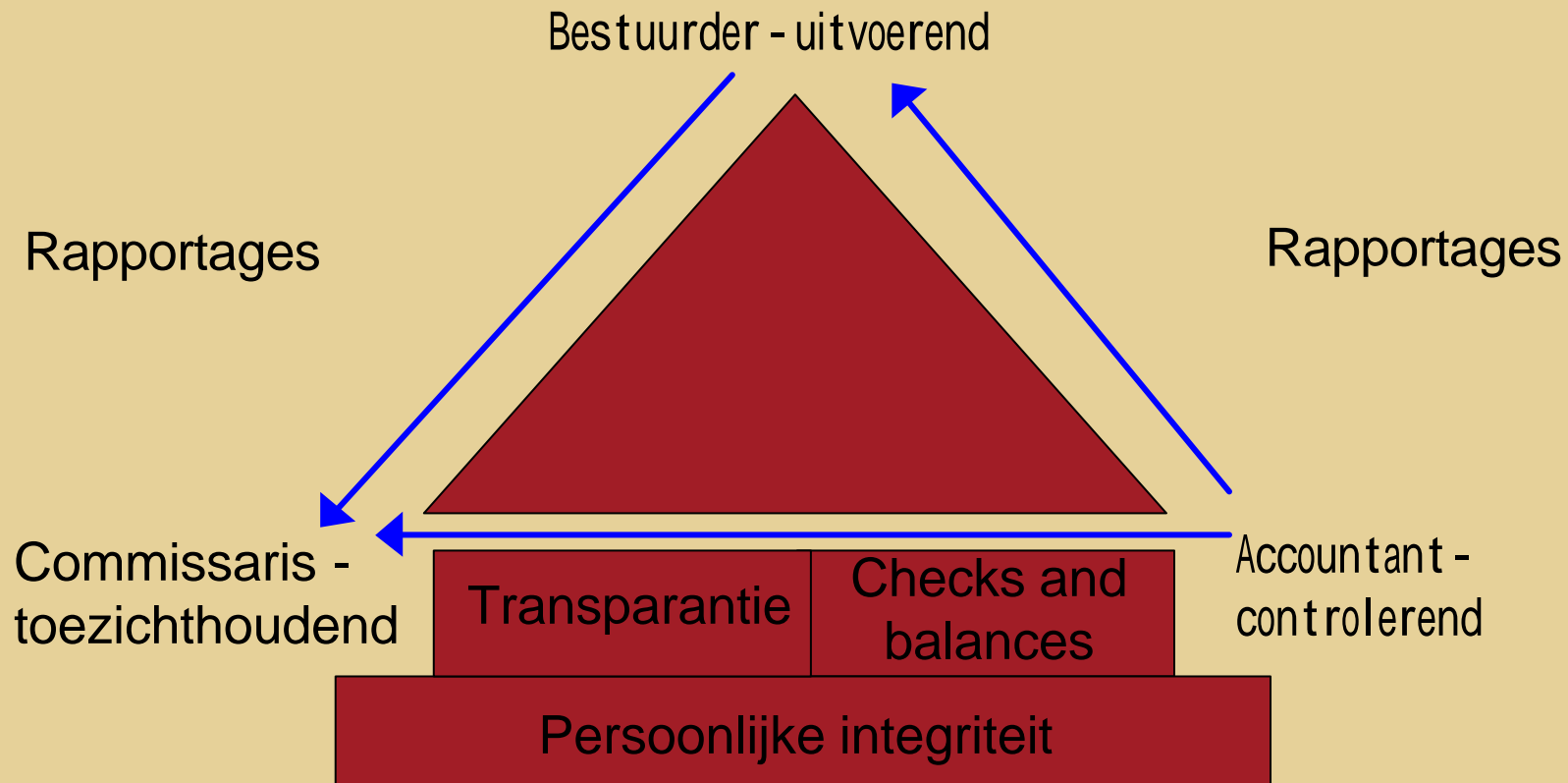
Paradox: R.v.C. voor informatie afhankelijk van directie

- Commissarissen bepalen zelf hun informatiebehoefte
- Planning en control cyclus
- Meer commissarissen: minder relevante informatie
- Dominante CEO: minder relevante informatie
- Communicatie nodig met:
 - managers
 - accountants

Corporate governance (3)

- geldt voor commissarissen
- geldt voor bestuurders
- gezamenlijk verantwoordelijk voor keuzes en uitvoering
- haalplicht informatie
- brengplicht informatie

Corporate governance (4)

De accountantscontrole vormt één van de hoekstenen van een goed systeem van corporate governance ('Commissie Peters')

Agenda

- Corporate Governance
- **Uitspraken van commissarissen**
- Tabaksblat: de externe accountant
- Tabaksblat: de interne accountant

Uitspraken van commissarissen (1)

Uitspraken:

- Concept is interessanter dan verslag
- Managementletter willen we zien
- Veel managementletters zijn te zacht en gaan over de verkeerde punten

Uitspraken van commissarissen (2)

Uitspraken:

- Wij zien nog te vaak dat accountants moeite hebben met het beantwoorden van door ons gestelde vragen.
- Wij zien nog te vaak dat accountants lippendienst bewijzen aan het management.
- Wij zien nog te vaak dat accountants zich bij het beantwoorden van vragen van Commissarissen laten leiden door de lichaamstaal van bestuurders.
- Antwoorden van accountants zijn vaak ontwijkend.

Uitspraken van commissarissen (3)

Uitspraken:

- Wij zijn vooral geïnteresseerd in risico's.
- Wij hebben behoefte aan signaleringen.
- In veel bedrijven is meer aan de hand dan wij terugvinden in het verslag van de accountant of de management letter.
- Wij willen weten wat de kwaliteit van het resultaat is.
- Wij willen op de hoogte zijn van de belangrijke accountingvraagstukken en stellen prijs op een onafhankelijk advies ter zake.

Uitspraken van commissarissen (4)

Wij willen met de accountant discussiëren over:

- Risico's
- Controle aanpak
- Object van onderzoek
- Materiality
- Accountantscontrole bij deelnemingen
- Tijdsbesteding partner en concurring partner

Uitspraken van commissarissen (5)

Wij verwachten van de externe accountant dat hij in ieder geval kijkt naar:

- Risico's: bedrijfsspecifiek en niet-bedrijfsspecifiek
- Treasury
- Hedging
- Kwaliteit van (financiële) functionarissen

Agenda

- Corporate Governance
- Uitspraken van commissarissen
- **Tabaksblat: de externe accountant**
- Tabaksblat: de interne accountant

Tabaksblat: de externe accountant (1)

- De audit commissie beoordeelt hoe de externe accountant wordt betrokken bij de inhoud en publicatie van financiële berichten (IV.1.2). Onregelmatigheden in de financiële berichten dient de accountant te rapporteren aan de audit commissie (IV.1.3).
- Bijwonen van audit commissie en RvC vergaderingen waarin over periodieke financiële externe verslaggeving (geldt ook voor kwartaal- en of halfjaarcijfers en of overige tussentijdse financiële berichten) wordt besloten (IV.4).
- Rapportage van bevindingen over het onderzoek van de jaarrekening **gelijklijk** aan bestuur en commissarissen (IV.4).
- Gedetailleerde uitwerking van onderwerpen die in de rapportage naar de RvC aan bod zouden moeten komen (IV.4.3).

Tabaksblat: de externe accountant (2)

- RvC of de RvB moet over een groot aantal zaken verantwoording afleggen in het jaarverslag of de overige gegevens;
- Niet duidelijk is in welke mate de betrokkenheid van de accountant bij deze rapportage in het jaarverslag **noodzakelijk** is.
- In het huidig wettelijke kader strekt de accountantsverklaring zich niet uit tot de bovengenoemde rapportages. De RvC zou hiervoor een aparte opdracht aan de accountant moeten verstrekken. Omdat het hier niet altijd financiële verantwoordingen betreft (zoals werking van interne controle), moeten wel duidelijke afspraken worden gemaakt over de wijze van rapporteren (mate van zekerheid).

Tabaksblat: de externe accountant (3)

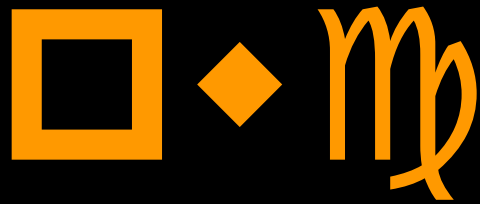
- Expliciete benadrukking in de Code dat het bestuur verantwoordelijk is voor de kwaliteit en volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De RvC houdt toezicht hierop
- RvC vast aanspreekpunt van de externe accountant
- Collectieve bestuursverantwoordelijkheid.

Agenda

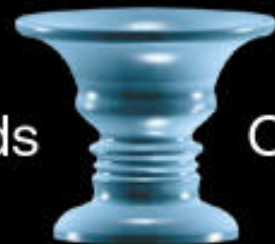
- Corporate Governance
- Uitspraken van commissarissen
- Tabaksblat: de externe accountant
- **Tabaksblat: de interne accountant**

Tabaksblat: de interne accountant

- De interne accountant functioneert onder verantwoordelijkheid van de RvB en niet onder die van de RvC of de audit commissie.
- De interne accountant ondersteunt de RvB bij het uitvoeren van haar eigen toezichthoudende taken, m.n. op het terrein van interne beheersing, fraudebestrijding, opsporing en interne onderzoeken.
- De RvC of de audit commissie dient de reikwijdte van de werkzaamheden en activiteiten van de interne accountant te beoordelen en goed te keuren. Tevens zal er bij het opstellen van het werkplan veelvuldig overleg zijn met de externe accountant met als doelstelling om zoveel mogelijk een duplicatie (of omissie) van werkzaamheden te voorkomen.
- Er dient ten alle tijde open communicatie te zijn tussen de interne accountant, de RvC, audit commissie en externe accountant.

Your worlds

Our people